

UZASADNIENIE

Wyrokiem zaocznym z dnia 21 października 2015 r. w sprawie z powództwa (...) spółka z ograniczona odpowiedzialnością (...) spółki jawnej we W. przeciwko M. K. o zapłatę Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi oddalił powództwo.

Apelację od tego rozstrzygnięcia złożył powód zarzucając naruszenie przepisów postępowania w postaci art. 339 § 2 kpc poprzez nie przyjęcie przez Sąd Rejonowy za prawdziwe twierdzeń przytoczonych w pozwie oraz załączonych do pozwu pismach procesowych, podczas gdy domniemanie prawdziwości przywołanych przez powoda twierdzeń o okolicznościach faktycznych może być obalone jedynie wówczas, gdy okoliczności te budzą uzasadnione wątpliwości, która to przesłanka nie została spełniona w niniejszej sprawie; art. 233 § 1 kpc poprzez pominięcie faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sporu w postaci okoliczności, że strony zawarły umowę pożyczki zgodnie z przepisami ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, na mocy której pozwany zobowiązał się do zwrotu kwoty pożyczki wraz z całkowitym kosztem pożyczki obejmującym opłatę operacyjną oraz pozostałe koszty.

Nadto skarżący zarzucił naruszenie przepisu art. 232 kpc w zw. z art. 6 kc poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że powód nie wykazał faktów i dowodów na potwierdzenie swoich twierdzeń.

Skarżący zarzucił również naruszenie przepisów prawa materialnego w postaci art. 3 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, art. 359 § 2¹ kc w zw. z art. 58 § 1 kc oraz art. 385¹ kc.

W związku z tym skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie roszczenia zgodnie z żądaniem pozwu ewentualnie o uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu, a nadto zasądzenie kosztów procesu w tym kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja nie jest zasadna i jako taka podlega oddaleniu.

Sąd Okręgowy w całości aprobuje zarówno ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd I instancji i jego rozważania prawne.

Tytułem wstępu należy wskazać, że niniejsza sprawa rozpoznana została w postępowaniu uproszczonym, to zaś determinuje konieczność zastosowania określonych dla tego rodzaju spraw regulacji szczególnych, a zwłaszcza dyspozycji przepisu art. 505¹³ §2 k.p.c., na mocy którego Sąd II instancji ograniczył uzasadnienie jedynie do wyjaśnienia podstawy prawnej wyroku zapadłego w postępowaniu odwoławczym z przytoczeniem przepisów prawa.

Chybiony jest zarzut naruszenia art. 339 § 2 k.p.c. W realiach niniejszej sprawy Sąd Rejonowy słusznie uznał, iż w świetle zgromadzonego materiału dowodowego uzasadnione wątpliwości budziły twierdzenia powoda. Tym samym nie uzasadniały one uwzględnienie żądań pozwu. Wskazać w tym miejscu należy, że przewidziane w art. 339 § 2 k.p.c. domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda dotyczy wyłącznie strony faktycznej wyroku i nie obowiązuje w zakresie prawa materialnego - domniemanie to zastępuje jedynie postępowanie dowodowe i to tylko wówczas, gdy twierdzenia powoda nie budzą uzasadnionych wątpliwości. Jednocześnie zaś wymaga podkreślenia, że przyjęcie za prawdziwe twierdzeń powoda dotyczy wyłącznie okoliczności faktycznych i nie zwalnia sądu orzekającego od obowiązku rozważenia, czy oświadczenia te uzasadniają należycie i w całości żądania pozwu i czy uwzględnienie tych żądań nie narusza obowiązujących przepisów. Wprowadzone przez przepis art. 339 § 2 k.p.c. swoiste domniemanie zgodności twierdzeń powoda z rzeczywistym stanem rzeczy nie zwalnia powoda od przytoczenia faktów, które są niezbędne do dokonania subsumcji materialnoprawnej, stanowiącej faktyczną i materialnoprawną podstawę wyroku. Sąd obowiązany jest bowiem, nawet przy uznaniu twierdzeń powoda za prawdziwe, dokonać prawidłowej oceny

zasadności żądania pozwu opartego na tych twierdzeniach, z punktu widzenia prawa materialnego; stanowisko takie nie budzi wątpliwości w nauce prawa, znalazło także wyraz w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. wyroki: z dnia 15 września 1967 r. - III CRN 175/97, OSNCP 1968, nr 8-9, poz. 142; z dnia 31 marca 1999 r., I CKU 176/97, Prok.i Pr.-wkl. 1999/9/30). Innymi słowy, sąd zawsze jest zobowiązany rozważyć, czy w świetle przepisów obowiązującego prawa materialnego, twierdzenia powoda uzasadniają uwzględnienie żądań pozwu, w zakresie tym bowiem nie obowiązuje domniemanie z art. 339 § 2 k.p.c., negatywny zaś wynik takich rozważań powoduje wydanie wyroku zaocznego oddalającego powództwo (tak wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 10 września 2013 roku, I ACa 494/13, Lex numer 1378705).

W ocenie Sądu Okręgowego Sąd I instancji słusznie uznał, iż w realiach niniejszej sprawy powód nie wykazał podstawy faktycznej dochodzonego roszczenia.

Pozwany wśród zarzutów naruszenia prawa procesowego zakwestionował dokonaną przez Sąd I instancji ocenę materiału dowodowego. Zarzuty apelacji w tej części, zmierzające do wykazania naruszenia przepisu art. 233 k.p.c. należało uznać za niezasadne. Generalnie zarzuty w tym zakresie sprowadzają się do forsowania własnej, korzystnej dla apelującego, oceny stanu faktycznego. W myśl zaś powołanego przepisu ustawy Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Ocena dowodów polega na ich zbadaniu i podjęciu decyzji, czy została wykazana prawdziwość faktów, z których strony wywodzą skutki prawne. Celem Sądu jest tu dokonanie określonych ustaleń faktycznych, pozytywnych bądź negatywnych i ostateczne ustalenie stanu faktycznego stanowiącego podstawę rozstrzygnięcia.

Ocena wiarygodności mocy dowodów przeprowadzonych w danej sprawie wyraża istotę sądzenia w części obejmującej ustalenie faktów, ponieważ obejmuje rozstrzygnięcie o przeciwnych twierdzeniach stron na podstawie własnego przekonania sędziego powziętego w wyniku bezpośredniego zetknięcia ze świadkami, stronami, dokumentami i innymi środkami dowodowymi. Powinna odpowiadać regułom logicznego rozumowania wyrażającym formalne schematy powiązań między podstawami wnioskowania i wnioskami oraz uwzględniać zasady doświadczenia życiowego wyznaczające granice dopuszczalnych wniosków i stopień prawdopodobieństwa ich występowania w danej sytuacji.

Jeżeli z określonego materiału dowodowego Sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena Sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) i musi się ostać choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami, lub gdy wnioskowanie Sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych to przeprowadzona przez Sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona.

W kontekście powyższych uwag należy stwierdzić, iż wbrew twierdzeniom apelującej w rozpoznawanej sprawie Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych w oparciu o cały zgromadzony materiał dowodowy i nie naruszył dyspozycji art. 233 § 1 k.p.c. Przeprowadzona przez tenże Sąd ocena materiału dowodowego jest w całości logiczna i zgodna z zasadami doświadczenia życiowego, zaś wszelkie podniesione w tym zakresie zarzuty stanowią w istocie jedynie niczym nieuzasadnioną polemikę z prawidłowymi i nieobarczonymi jakimkolwiek błędem ustaleniami Sądu pierwszej instancji.

Stosownie do treści art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy (albo rzeczy oznaczonych co do gatunku), a biorący zobowiązuje się zwrócić tą samą ilość pieniędzy (albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości). W niniejszej sprawie strony ustaliły również,

że pożyczkobiorca zwróci powodowi również należne odsetki oraz kwotę 4461,60 złotych tzw. opłaty operacyjnej. Przedłożona do akt sprawy umowa z dnia 29 marca 2013 r. nie zawiera żadnego bliższego określenia charakteru i wysokości tej opłaty, dlatego należy zgodzić się z Sądem Rejonowym, że zastosowanie tej opłaty stanowiło obejście przepisów o odsetkach maksymalnych. Wprawdzie wysokość tej opłaty została ustalona przez strony umowy, to jednak pamiętać należy, że swoboda umów nie pozostaje całkowicie dowolna i podlega pewnym ograniczeniom z uwagi na regulację art. 353¹ §1 k.c., zgodnie z którym treść lub cel stosunku prawnego ułożonego przez strony nie może sprzeciwiać się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego. Tymczasem dochodzona na rzecz powoda - niezależnie od odsetek - opłata operacyjna w sposób sprzeczny z zasadami współżycia społecznego i dobrymi obyczajami kształtuje obowiązki pożyczkobiorcy, albowiem nie ma jakiegokolwiek uzasadnienia i powiązania ekonomicznego z poniesionymi rzeczywiście kosztami pożyczki.

W ocenie Sądu Okręgowego zaskarżone orzeczenie nie naruszyło przepisów ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, bowiem umowy konsumenckie podlegają ocenie w świetle klauzuli generalnej z art. 385¹ §1 k.c. z wyłączeniem jedynie jednoznacznie sformułowanych postanowień określających główne świadczenia stron oraz tych postanowień, na których treść konsument miał rzeczywisty wpływ, co musi zostać wykazane przez proferenta (zob. wyrok SA w Warszawie z 15.06.2007 r., VI Ca 228/07). R. legis przepisu art. 385¹ k.c. jest ochrona konsumenta jako słabszego uczestnika obrotu w relacjach z przedsiębiorcą - profesjonalistą w danej dziedzinie.

Dlatego Sąd Okręgowy uznał, że przedmiotowe postanowienia zastrzegając obowiązek zapłaty opłaty operacyjnej o niewyjaśnionym charakterze ewidentnie naruszają interesy konsumenta oraz kształtują jego prawa w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, a tym samym stanowią klauzulę niedozwoloną w rozumieniu art. 385¹ k.c. i należy uznać je za godzące w równowagę kontraktową. Powyższe skutkuje stwierdzeniem bezskuteczności tych postanowień w zakresie wysokości przedmiotowych opłat.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.